

แบบการเก็บข้อมูล

ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล

นายพศิน พัฒนปณชัย ปราชญ์/ภูมิปัญญาด้านเกษตร (แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสานประจำอำเภอกุยบุรี)

ภาพ : แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล

นายพศิน พัฒนปณชัย ปราชญ์/ภูมิปัญญาด้านเกษตร (แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสานประจำอำเภอกุยบุรี)

ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อแหล่งเรียนรู้ : แหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสานประจำอำเภอกุยบุรี
- ชื่อ-สกุล วิทยากร : นายพศิน พัฒนพลชัย
- ที่ตั้งแหล่งเรียนรู้/ที่อยู่วิทยากร : 437 หมู่ 1 ถนน
ตำบล/แขวง กุยบุรี อำเภอ/เขต กุยบุรี
จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ 77150
โทรศัพท์ 062 215 4244 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ -
- ช่องทางการติดตามอื่น ๆ (Facebook, Line, Website, TikTok) พศิน พัฒนพลชัย
- ผู้รับผิดชอบ/ผู้ประสานงาน นางสาวกรรณิการ์ ประสิทธิ์พร (ครูศูนย์การเรียนรู้) โทรศัพท์ 085 2913158
- แหล่งเรียนรู้มีระยะทางห่างจากถนนเส้นหลัก 3 กิโลเมตร
- พิกัด ละติจูด-ลองจิจูด ของแหล่งเรียนรู้ 12.0485223, 99.8406637
- พิกัด GPS ของแหล่งเรียนรู้ 12.0485223, 99.8406637
- การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ เดินทางโดย สามารถเดินทางโดยรถยนต์ไฮด์ รอยนต์ส่วนตัว หรือรถตู้ มีป้ายบอกทางชัดเจน
- แหล่งเรียนรู้มีพื้นที่รองรับสำหรับจัดกิจกรรม จำนวน 30 คน
- พื้นที่สำหรับจอดรถในแหล่งเรียนรู้ อย่างน้อย 10 คัน
- จุดบริการห้องน้ำ จำนวน 2 ห้อง
- โต๊ะ จำนวน 4 ตัว เก้าอี้ จำนวน 30 ตัว

สรุปสาระสำคัญของแหล่งเรียนรู้

ประวัติความเป็นมา

นายพศิน พัฒนพลชัย เดิมทำงานที่บริษัทเอกชนในกรุงเทพมหานคร จนกระทั่งเกิดการยุบตัวของบริษัทในปี พ.ศ. 2547 จึงได้ตัดสินใจย้ายกลับมาอาศัยและประกอบอาชีพที่บ้านเกิด ณ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เริ่มแรกได้ประกอบอาชีพค้าขายสินค้าก็ฟ้อบ แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไปเริ่มมีคู่แข่งทางการค้ามากขึ้น จึงหันตัวเองเข้าสู่การทำเกษตรกรรมแบบเต็มตัว โดยทำไร่ทำสวน ปลูกพืชหลากหลายชนิด อาทิ กล้วย ละคร และมะพร้าว

หลังจากทำสวนมะพร้าวไปได้ประมาณ 4-5 ปี ได้เกิดปัญหาวิกฤตหนองหวดดำระบาดอย่างหนักในสวนมะพร้าวช่วงปี พ.ศ. 2552-2553 ส่งผลกระทบต่อผลผลิตอย่างรุนแรง นายพศินจึงเริ่มต้นแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยเข้ารับคำปรึกษาจากเกษตรอำเภอ และได้รับคำแนะนำทางวิชาการร่วมกับอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการทดลองเลี้ยง แตนเบียนบราคอน ซึ่งเป็นศัตรูธรรมชาติของหนองหวดดำ เพื่อนำมาใช้ในการควบคุมและกำจัดหนองหวดดำด้วยวิธีชีววิธี ผลปรากฏว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี สามารถควบคุมการระบาดและฟื้นฟูสวนมะพร้าวให้กลับมาสมบูรณ์ได้อีกครั้ง

จากความสำเร็จดังกล่าวส่งผลให้นายพศินหันมาสนใจและใฝ่เรียนรู้เทคโนโลยีการเกษตรและการบริหารจัดการสวนอย่างเป็นระบบมากขึ้น โดยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภาคเกษตร ในการไปศึกษาดูงานในหลากหลาย เช่น กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งทำให้ท่านได้รับการพัฒนาทักษะและความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีต้นทุนการผลิต ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการเกษตร

ยุคใหม่ ปัจจุบันท่านจึงประกอบอาชีพเกษตรกรและรับหน้าที่เป็นวิทยากรหลักในการถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในชุมชน

ความเป็นมาของแหล่งเรียนรู้

จากความสำเร็จในการต่อสู้กับหนอนหัวดำมะพร้าวด้วยแตนเบียนบราคอน และความรู้ที่สะสมมาอย่างเป็นระบบ ทำให้นายพิน พัฒนพลชัย ได้ร่วมจัดตั้ง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร (ศพก.) ประจำอำเภออุบลูรี ขึ้นในปี พ.ศ. 2557

ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 ศูนย์แห่งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดสร้างอาคารและโครงสร้างพื้นฐาน ในการรองรับผู้สนใจและจัดระบบฐานสาธิตการเรียนรู้อย่างถาวร ซึ่งอาคารดังกล่าวสร้างเสร็จสมบูรณ์ในปีเดียวกัน และได้จัดงานเปิดตัวศูนย์อย่างเป็นทางการ เนื่องในวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field' Day) เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2559 และในปัจจุบันศูนย์เรียนรู้แห่งนี้ยังคงเปิดให้บริการอย่างเป็นระบบ และต่อมาได้เป็นแหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสานประจำอำเภออุบลูรี โดยเปิดให้เกษตรกร คณะบุคคล และนักเรียน นักศึกษา เข้ามาเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องไม่มีค่าใช้จ่าย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

กระบวนการจัดการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้เกษตรผสมผสานประจำอำเภออุบลูรี เน้นกระบวนการ 'เรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริงและการฝึกปฏิบัติจริง (Action Learning) และการศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนกับวิทยากร โดยวิทยากรจะออกแบบบทเรียนและการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง ผ่านการศึกษาตามฐานเรียนรู้ จำนวน 4 ฐานหลัก ดังนี้

ฐานที่ 1 การปลูกพืชผักแซมในสวนมะพร้าว: สอนวิธีการจัดสรรและใช้พื้นที่ว่างเปล่าระหว่างร่องสวนมะพร้าวให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปลูกพืชหลากหลาย เช่น ผักสวนครัว ผลไม้ สมุนไพร ดอกไม้ เพื่อสร้างระบบพืชหมุนเวียนเกษตรผสมผสานที่สามารถทำรายได้ตลอดปีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ฐานที่ 2: การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว: สอนเทคนิคการคัดเลือกสายพันธุ์มะพร้าว การดูแลบำรุงรักษาดิน การตรวจโรคพืช และการใช้ระบบชีววิธี (เช่น การเลี้ยงและปล่อยแตนเบียนบราคอน) ในการกำจัดศัตรูพืชแทนการพึ่งพาสารเคมี

ฐานที่ 3: การผลิตน้ำหมักชีวภาพและปุ๋ยหมักชีวภาพ: สอนทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักสูตรชีวภาพต่าง ๆ เช่น ปุ๋ยหมักจากปลาเพื่อช่วยปรับปรุงโครงสร้างดิน บำรุงการเจริญเติบโต และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ช่วยให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายปุ๋ยเคมี

ฐานที่ 4: การแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า: สอนการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตในสวนมะพร้าว เช่น การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นบริสุทธิ์เพื่อแจกจ่ายและจำหน่าย การทำลิบาล์มจากธรรมชาติ และการทำสบู่ น้ำมันมะพร้าว รวมถึงสอนวิธีการจำหน่ายผลผลิตผ่านช่องทางสื่อโซเชียลเพื่อสร้างตลาดใหม่

นอกจากฐานหลักทั้ง 4 ฐานแล้ว แหล่งเรียนรู้แห่งนี้ยังจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในแงุ่มการทำธุรกิจเกษตรอย่างยั่งยืน ได้แก่ การแก้ปัญหาเรื่องโครงสร้างดินที่เสื่อมโทรม การวางแผนประกันความเสี่ยงจากต้นทุนการผลิตพืชเศรษฐกิจ รวมถึงการส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนและการบันทึกบัญชีต้นทุนการผลิตเพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถตรวจสอบโครงสร้างทางการเงินและควบคุมรายจ่ายของตนเองได้จริง

ทั้งนี้ยังได้มีความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ ในฐานะภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง โดย จัดตั้งหลักสูตรการฝึกอบรมร่วมกัน เช่น โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรเพาะพันธุ์ไม้พื้นถิ่น สร้างอาชีพ สร้าง รายได้ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น การทำ ลิปบาล์ม และการทำสบู่เหลว) โครงการเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทัศนคติ วิธีชีวิตพอเพียงที่เน้นการปฏิบัติจริงในครัวเรือน